
Kluczowe wnioski

- ✓ Mieszkańcy podkreślają, że zasadniczym inicjatorem, partnerem, wsparciem w codziennej działalności oddolnej jest Gminny Ośrodek Kultury w Iwkowej.
- ✓ **Potencjał** gminy stanowią przede wszystkim:
 - aktywne, dobrze zsieciovane podmioty (GOK, szkoły, NGO-sy)
 - aktywna młodzież;
 - aktywni seniorzy;
 - lokalne zasoby przyrodnicze;
 - lokalna historia i tradycja.

Wyzwania stanowią zwłaszcza:

- brak, względnie niewystarczająca dostępność infrastruktury, która mogłaby służyć różnego rodzaju aktywnościom grupowym (kulturalnym, sportowym i in.), a przy okazji (lub przede wszystkim) integracji mieszkańców z różnych grup wiekowych;
- ograniczona oferta dla młodzieży (przede wszystkim zadaszonych miejsc spotkań);
- utrudniony dostęp do oferty kulturalnej niektórych sołectw
- ograniczenia finansowe z jakimi borykają się lokalne podmioty.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy lokalnej można określić najważniejsze kierunki rozwijania aktywności kulturalnej w gminie Iwkowa. W odniesieniu do planowanego naboru pomysłów na inicjatywy lokalne, szczególnie cenne będą działania o następujących cechach:

- ✓ **Inicjatywy zgłaszane i/lub realizowane przez młodzież oraz inicjatywy zakładające aktywne zaangażowanie młodzieży.** Rekomendacja wynika z potrzeby tworzenia w lokalnym otoczeniu jak najlepszych warunków dla rozwoju społecznego, twórczego i osobistego młodych osób, dla którego kultura może być doskonałym narzędziem rozwoju.
- ✓ **Większa liczba imprez plenerowych.** Uczestnicy diagnozy wielokrotnie wskazywali na potrzebę rozbudowania ofert wydarzeń na świeżym powietrzu. Padały propozycje występów wykonawców hip-hopowych i K-popu (co ciekawe nie tylko wśród najmłodszych i młodzieży, ale też dorosłych).

- ✓ **Wsparcie zainteresowań lokalnością, wspieranie i celebrowanie lokalnego patriotyzmu.** Szczególnie starsi mieszkańcy mają nieraz dużą wiedzę na temat swojej okolicy, zbierają stare zdjęcia i inne artefakty przeszłości. Ze wsparciem GOK mogłyby powstać wystawy poświęcone poszczególnym miejscowościom. Do części tych działań można włączyć lokalną młodzież. W ramach zainteresowania lokalnością i podtrzymywania przekazu międzypokoleniowego warto pomyśleć o organizacji spacerów po poszczególnych sołectwach, połączone z opowieściami osób zajmujących się lokalną historią lub starszych mieszkańców tych wsi. Warto promować inicjatywy służące promowaniu, odkrywaniu i zachowywaniu wiedzy o unikalnych historiach i elementach lokalnej kultury i przyrody, związanych z danym miejscem lub otoczeniem, w tym przede wszystkim tych mniej znanych i nieoczywistych. Rekomendacja ma na celu zwrócenie uwagi na niezwykle bogate i różnorodne, lokalne dziedzictwo historyczne i kulturowe, jako istotny czynnik kulturotwórczy i budujący poczucie lokalnej tożsamości.
- ✓ **Stworzenie „trzeciego miejsca” dla młodzieży.** Aktywizacja młodzieży nie jest zadaniem łatwym. Młodzieży brakuje miejsca, gdzie mogłaby spędzać czas z rówieśnikami w niezobowiązujący sposób. O takiej potrzebie świadczy m.in. stosunkowo częste podkreślanie, że w Iwkowej brakuje „galerii” (oczywiście chodzi o galerię handlową, spełniającą potrzeby fizyczne, konsumpcyjne, kulturalne, społeczne, a przede wszystkim towarzyskie). Odpowiedzią na tę potrzebę może być włączenie młodych ludzi w organizację przeznaczoną dla nich przestrzeni w jakimś gminnym miejscu użyteczności publicznej. Jeśli taki projekt się uda, znacznie zwiększy to szanse, że młodzież sama będzie dbała o to miejsce, chroniąc je przed zniszczeniem. Takie „trzecie miejsce”, przeznaczone dla młodzieży, wyposażone w fotele, stoły, gry, czajnik i kubki na herbatę, mogłoby przyciągnąć młodych do instytucji publicznych takich jak GOK.
- ✓ **Wzmocnienie współpracy między GOK a szkołami.** Ta współpraca od lat już jest, należy uznać ją za duży atut lokalny, warto jednak ją rozszerzać, choćby z faktu że szkoły to zasadnicze miejsce spędzania czasu dla wszystkich młodych mieszkańców gminy. Ważną oddolną pracą skierowaną do młodzieży mogłoby być podejmowanie większej liczby różnorodnych krótko- i długoterminowych inicjatyw w przestrzeni szkoły, np. przeprowadzanie przez pracowników GOK

(w towarzystwie zaprzyjaźnionego nauczyciela) szybkich konsultacji dotyczących oferty kulturalnej gminy wśród uczniów przebywających w świetlicy szkolnej lub na lekcji wychowawczej – dobrym przykładem jest opisywana w tym dokumencie współpraca GOK ze szkołami w ramach diagnozy lokalnej (organizacja badań ankietowych, warsztatów z uczniami). Pomocne mogłoby też być częstsze uczestnictwo pracowników GOK w życiu szkoły – mogliby oni co jakiś przychodzić na lekcje wychowawcze, lekcje plastyki, muzyki czy WF, a organizując ciekawe aktywności, dać się poznać i zachęcić do odwiedzania GOK (biorąc pod uwagę ograniczenia kadrowe GOK, kalendarz szkolny). W ten sposób GCK miałoby szansę wrosnąć w świadomość uczniów i stać się przyjaznym, otwartym punktem na mapie gminy. Być może warto by było częściej osobiście zapraszać uczniów na wydarzenia organizowane z myślą o nich.

- ✓ **Zorganizowanie warsztatów prowadzonych przez seniorów-ekspertów dla młodych** dotyczących lokalnej tradycji, rękodzielnictwa. Byłby to przyczynek do „wymiany międzypokoleniowej”.
- ✓ **Zorganizowanie warsztatów prowadzonych przez młodych ekspertów dla seniorów.** Młodzi ludzie jako jeden ze sposobów spędzania wolnego czasu często wymieniają korzystanie z nowych technologii. Z kolei starsi mieszkańcy często nie potrafią z nich korzystać. Młodzi ludzie z gminnych szkół mogliby się stać ekspertami i poprowadzić warsztaty obsługi komputera/telefonu dla starszych mieszkańców gminy. Obok „wymiany międzypokoleniowej”, była by to możliwość przekazywania wiedzy w odwrotnym niż tradycyjny kierunku – przez młodych starszym.
- ✓ W wątku budowania więzi międzypokoleniowych ankietowani mieszkańcy wskazywali na **potrzebę wyjazdów międzypokoleniowych**
- ✓ **Oferta warsztatów artystycznych.** Tutaj pojawiło się zapotrzebowanie na warsztaty fotograficzne
- ✓ **Miejsca potencjalnych wydarzeń.** Ankietowani mieszkańcy wskazywali takie lokalizacje jak parkingi przy kościołach i szkołach, szkolne sale sportowe (np. w Wojkowej). Wielokrotnie wskazywane były również takie miejsca jak punkty widokowe, wieża widokowa, krzyże. Na podstawie diagnozy można sformułować rekomendację **aby zgłaszane inicjatywy wykorzystywały lokalne zasoby przyrodnicze i/lub historyczne.**

- ✓ **Inicjatyw realizowane w różnych lokalizacjach gminy.** W skład gminy Iwkowa wchodzi 7 sołectw. Jedną z różnic jest też dostępność oferty kulturalnej – nie w każdym sołectwie jednakowa. Z powyższych względów przy planowaniu inicjatywy warto świadomie wybrać jej lokalizację, pamiętając, że może ona, ale nie musi być realizowana w samej miejscowości Iwkowa.
- ✓ Badani deklarowali potrzebę inicjatyw oddolnych, jednocześnie biorący udział w diagnozie **mieszkańcy wyrażają duże zainteresowanie możliwością przygotowanie i realizacji inicjatyw lokalnych** – daje to szansę na partycypacyjną formę realizacji drugiej części projektu DK+ Inicjatywy Lokalne w gminie (zgłoszenie i realizacja własnych inicjatyw przez mieszkańców).
- ✓ **„Kultura bez barier” w ramach DK+ Inicjatywy Lokalne to działanie grupowe** – w jego efekcie mają szansę wytworzyć się i/lub wzmocnić sieci lokalne, które mają szansę trwać i przynosić wymierne efekty jej uczestnikom i szerszej społeczności gminy Iwkowa (wsparcie, wymiana wiedzy i doświadczeń, wspólne, aktywne spędzanie czasu, wspólne pisanie wniosków, realizacja projektów).
- ✓ Widać ogromne zapotrzebowanie na tego typu projekty, jak „Kultura bez barier”. Z jednej strony mocno odczuwane są **bariery finansowe** - GOK dysponuje bardzo ograniczonymi środkami na realizację własnego programu, nie istnieje lokalny mechanizm finansowania czy dotacji działań oddolnych. Z drugiej strony **gmina jest rozproszona, słabo skomunikowana** (na poziomie transportu publicznego), a DK+ Inicjatywy Lokalne daje możliwość realizacji inicjatyw w różnych lokalizacjach gminy.